

VÄESTÖREKISTERIKESKUKSEN DIGITURVAPALVELUT

Kirsi Janhunen, johtava asiantuntija, VRK

Digitaalinen turvallisuus

- Johtaminen ja riskienhallinta
- Toiminnan jatkuvuus ja varautuminen
- Tietoturvallisuus
- Kyberturvallisuus
- Tietosuoja

Väestörekisterikeskuksen rooli

Valtiovarainministeriö siirsi tehtäviä Väestörekisterikeskuksen vastuulle 16.11.2018 valtioneuvoston päätöksellä 760/2017
"Valtioneuvoston asetus Väestörekisterikeskuksen eräistä tehtävistä"

Väestörekisterikeskuksen tehtävänä on tuottaa valtiovarainministeriölle ja muille julkisen hallinnon viranomaisille julkisen hallinnon tietohallinnon asiantuntijatehtäviä ja palveluita.

Väestörekisterikeskuksen rooli

- 1) valmistelee ja kehittää julkisen hallinnon tietohallintoa, tiedonhallintaa, tietoturvallisuutta ja sähköistä asiointia koskevia menetelmiä, arkkitehtuurikuvauksia, suosituksia ja ohjeita;
- 2) tarjoaa julkisen hallinnon tietohallintoa, tiedonhallintaa, tietoturvallisuutta ja sähköistä asiointia koskevia asiantuntijapalveluja;
- 3) kokoaa yleistä tilannekuvaa julkisen hallinnon tietohallinnosta, tiedon hallinnasta, tietoturvallisuudesta ja sähköisestä asioinnista;
- 4) tuottaa ja kehittää 1–3 kohdassa tarkoitettuihin tehtäviin liittyviä välineitä ja kehitysympäristöjä.

Digiturvapalvelut – julkishallinnon turvallisen digitalisaation tuki

Yhteiskunnan digitalisaatio etenee kovaa vauhtia. Väestörekisterikeskuksen Digiturvapalvelut tukevat koko julkista hallintoa turvallisten palvelujen ja toimintaympäristön kehittämisessä.

- Väestörekisterikeskus vastaa VAHTIn operatiivisesta toiminnasta
- Väestörekisterikeskus tuottaa digitaalisen turvallisuuden asiantuntijapalveluita koko valtionhallinnolle
- Toteutamme VM:n asettaman julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kehittämisohjelmaa vuosille 2019-2021 – JUDO-hanke

Julkisen hallinnon digiturvan kehittäminen

- Tieto- ja kyberturvallisuuteen, tietosuojaan, toiminnan jatkuvuuteen liittyvien poikkeamien ja loukkausten määrä on alkanut nousta merkittävästi viime vuosien aikana
- Meidän tehtävä on auttaa julkista hallintoa säilyttämään kansalaisten, yritysten ja muiden sidosryhmien **luottamus** julkisen hallinnon toimintaan.

Julkisen hallinnon digiturvallisuuden kehittämishjelma – JUDO

Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kehittämisohjelma

Digiturvallisuuden johtamisen ja riskienhallinnan kehittäminen - digiturvallisuuden hallintamalli

Osaava henkilöstö - henkilöstön digiturvaosaaminen ja tietoisuuden kehittäminen

Uuden teknologian tehokas hyödyntäminen palveluiden ja digiturvallisuuden toteuttamisessa

Hankkeen asettaminen

- Valtiovarainministeriö asetti julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden toimeenpano-ohjelman. Sen tavoitteena on varmistaa, että julkishallinnon digitaaliset palvelut toimivat ja että niihin luotetaan.
- Kehittämishjelmalla tuetaan ja mahdollistetaan digitalisaation toteuttaminen turvallisesti julkishallinnon palveluissa ja muussa sen toiminnassa.
- Valtiovarainministeriö pyysi Väestörekisterikeskusta käynnistämään ohjelman toimeenpanon. Tätä varten asetettiin VRK:n toimesta ohjelman mukaisesti JUDO-nimellä kulkeva toimeenpanohanke 21.12.2018.
- Hanke tulee tukemaan organisaatioita digitaalisen turvallisuuden toteuttamisessa.

JUDO-hankkeen viisi projektia

1. Digitaalisen turvallisuuden johtaminen ja riskienhallinnan kehittäminen

2. Digitaalisen turvallisuuden vaatimus- ja arviointikehikon toteuttaminen

•3. Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden koulutusjärjestelmä sekä digiturvasovellus

4. Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kokonaiskuvan raportoinnin kehittäminen

5. Digitaalisen turvallisuuden harjoitusohjelma vuosille 2018-2022

Digitaalisen turvallisuuden johtaminen ja riskienhallinnan kehittäminen (projekti 1)

- **Tehtävät ja tavoitteet**
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Luodaan yhteinen julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden johtamisen ja hallinnan malli, jossa varmistetaan, että organisaatioissa on toimiva prosessi riskienhallinnan toteuttamiseksi.

Nämä jalkautetaan organisaatioihin yhteishanke-mallilla. Mallin toteuttamista edistetään vuosittaisella TAISTO-harjoituksella 2019-2021.

Digitaalisen turvallisuuden johtaminen ja riskienhallinnan kehittäminen (projekti 1)

- Tehtävät ja tavoitteet
- **Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?** →
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Julkisen hallinnon organisaatiot saavat käyttöön yhdenmukaiset tavat johtaa ja kehittää digitaalista turvallisuutta, joka parantaa organisaatioiden ja sitä kautta julkisen hallinnon digitaalista turvallisuutta.

Harjoitustoiminnan avulla parannetaan organisaatioiden valmiuksia reagoida ja toimia erilaisissa digiturvallisuuteen liittyvissä häiriöissä ja poikkeamissa.

Digitaalisen turvallisuuden johtaminen ja riskienhallinnan kehittäminen (projekti 1)

- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- **Keskeiset tuotokset 2019**
- Erityistä projektissa

Digiturvallisuuden käsikirja

6/2019 mennessä käynnistyvä yhteishanke käsikirjan jalkauttamiseksi julkiseen hallintoon sekä sitä tukevat verkkokoulutusmoduulit loppuvuoden aikana

Koulutussisällön tuottaminen koulutusympäristöön

TAISTO19-harjoitus

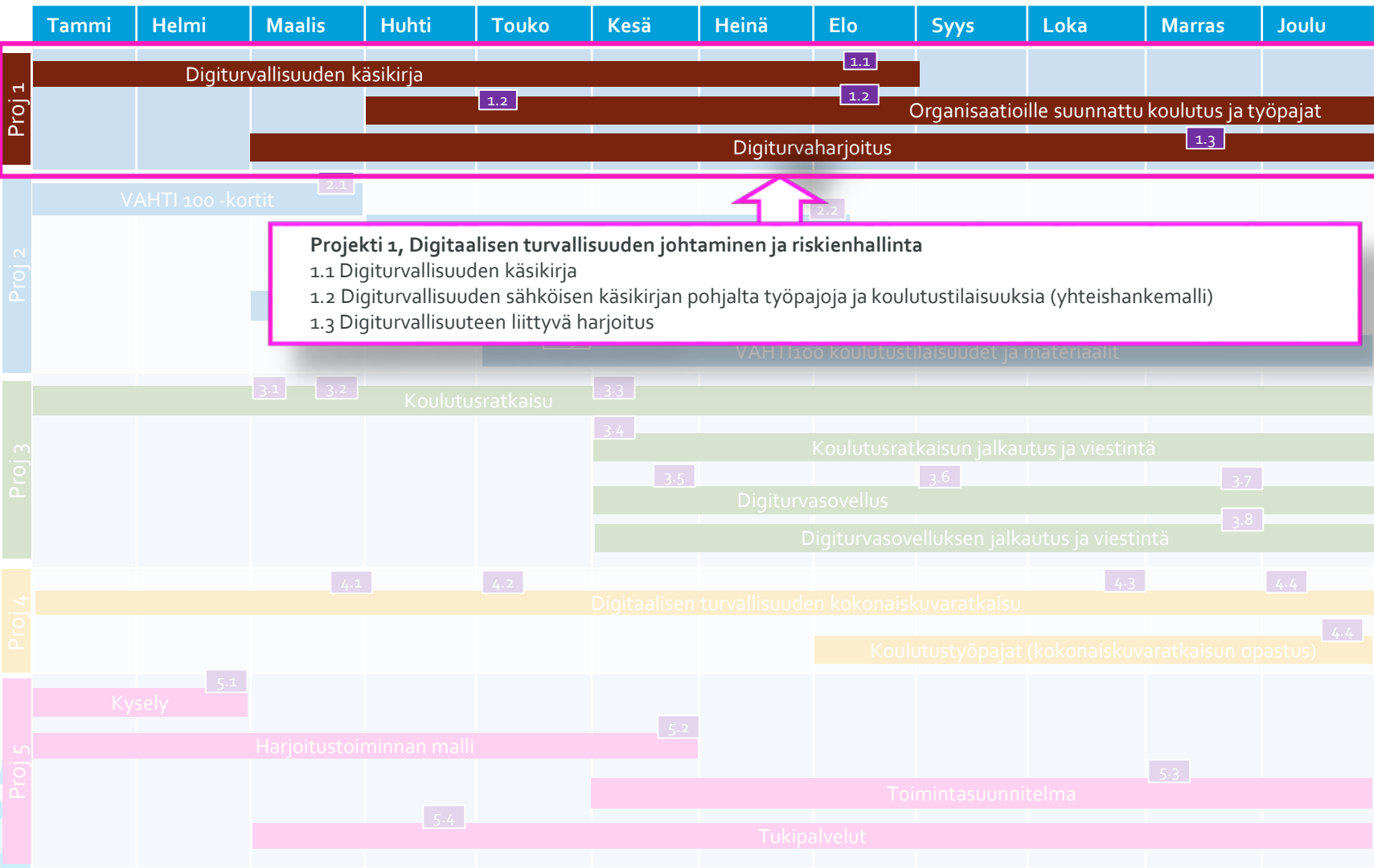
Digitaalisen turvallisuuden johtaminen ja riskienhallinnan kehittäminen (projekti 1)

- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- **Erityistä projektissa**

Organisaatiot voivat sovittaa projektissa luotavia malleja omaan toimintaan joustavasti.

n.n

Toteutus tai tuotos juoksevalla numerolla. Ensimmäinen numero viittaa projektiin. Kustakin löytyy tarkempi kuvaus.

VAHTI100 (projekti 2)

- **Tehtävät ja tavoitteet**
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Projektissa toteutetaan uusi normi- ja informaatio-ohjausta tukeva kehikko, joka sisältää ohjeet tiedonhallintalain tietoturvasäännösten toimeenpanon toteuttamiseksi sekä kriteerit näiden toteutumisen arvioimiseksi.

Tietoturvasäännöksiä ohjeistavaa osuutta kutsutaan nimellä VAHTI100

Kehikko jalkautetaan julkiseen hallintoon yhteishankkeiden avulla vuosina 2019-2021.

VAHTI100 (projekti 2)

- Tehtävät ja tavoitteet
- **Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?** →
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Luodaan tukimateriaalia
lainsäädännön käytännön
toimeenpanoon

Parannetaan digitaalisen
turvallisuuden arvointitoimintaa

Helpotetaan erilaisten
ohjausdokumenttien velvoittavuuden
tulkintaa

Parannetaan tiedon löydettävyyttä

VAHTI100 (projekti 2)

- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- **Keskeiset tuotokset 2019**
- Erityistä projektissa

Tiedonhallintalain HE:n pohjalta laaditut VAHTI100-kortit

VAHTI100-kortteihin liittyvä arviointikriteeristö

Suunnitelma VAHTI100-kortteja täydentävästä ohjeistosta

Päivitetty VAHTI-sivusto

VAHTI100-koulutustilaisuudet ja -materiaalit

VAHTI100 (projekti 2)

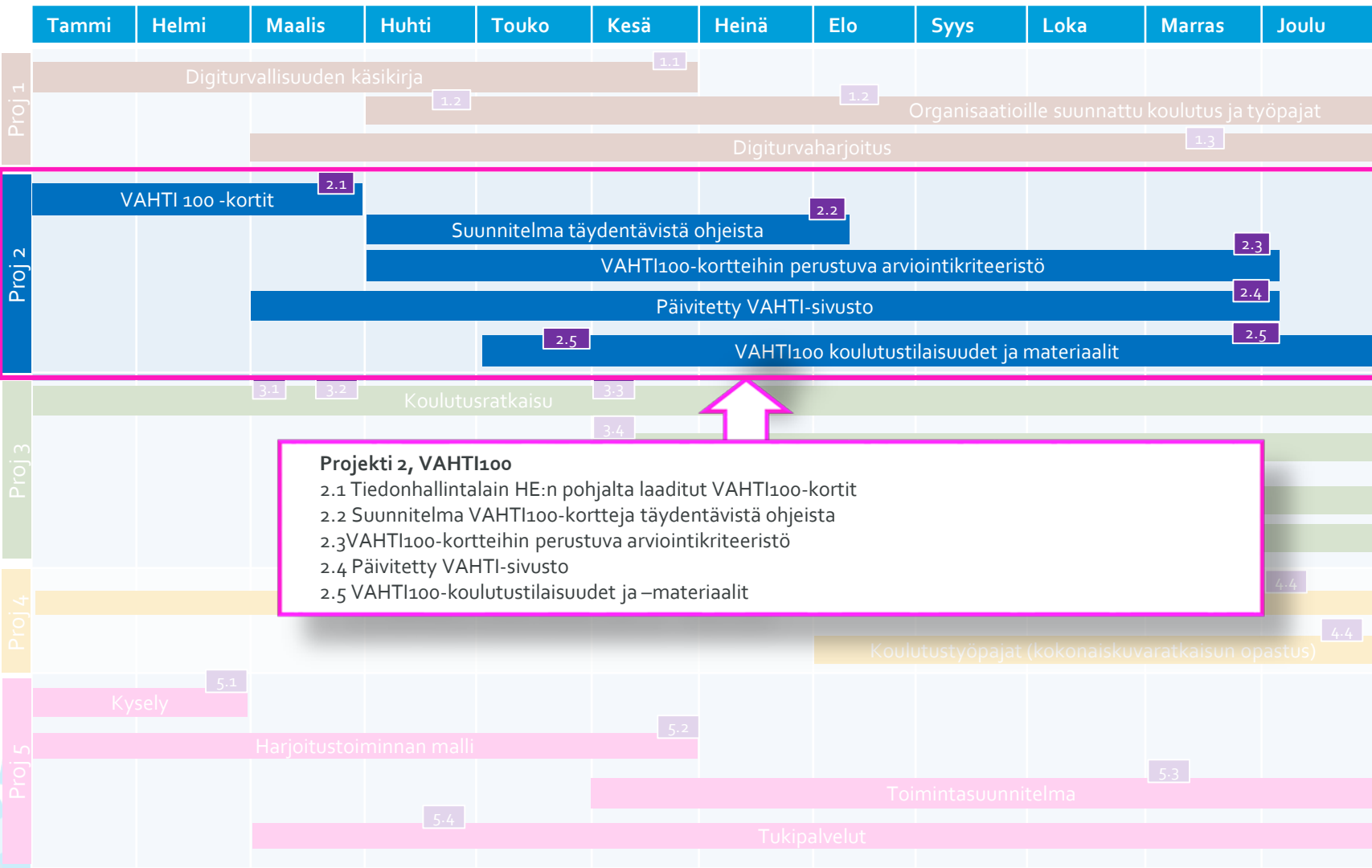
- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- **Eriyistä projektissa**

Luotava malli soveltuu käytettäväksi myös muun normiohjauksen ja informaatio-ohjauksen tukemiseen.

Kokonaisuus uudistaa VAHTI-ohjeistoa ja tietoturvallisuuteen liittyviä vaatimuksia.

Projekti 2, VAHTI100
 2.1 Tiedonhallintalain HE:n pohjalta laaditut VAHTI100-kortit
 2.2 Suunnitelma VAHTI100-kortteja täydentävistä ohjeista
 2.3 VAHTI100-kortteihin perustuva arviointikriteeristö
 2.4 Päivitetty VAHTI-sivusto
 2.5 VAHTI100-koulustilaisuudet ja –materiaalit

Luonnos

n.n
 Toteutus tai tuotos juoksevalla numerolla. Ensimmäinen numero viittaa projektiin. Kustakin löytyy tarkempi kuvaus.

Digiturvallisuuden koulutusratkaisu (projekti 3)

- **Tehtävät ja tavoitteet**
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Luodaan julkisen hallinnon yhteinen digitaalisen turvallisuuden eri osa-alueet kattava koulutusympäristö.

Luodaan koulutussisällöt eri kohderyhmille lainsäädännön toimeenpanon sekä julkisen hallinnon ja sen alihankkijoiden henkilöstön osaamisen ja tietoisuuden kehittämiseksi.

Luodaan digiturvasovellus, jonka avulla voidaan pelillistämisen keinoin ohjeistaa ja kouluttaa henkilöstöä kohtaamaan arjen erilaisia digitaaliseen ja fyysiseen toimintaympäristöön liittyviä uhkia ja neuvotaan niissä toimimiseen.

Digiturvallisuuden koulutusratkaisu (projekti 3)

- Tehtävät ja tavoitteet
- **Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?** →
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Parannetaan henkilöstön, asiantuntijoiden ja johdon digiturvaosaamista.

Annetaan organisaatioille työkaluja digiturva-asenteen ja kulttuurin luomiseen

Annetaan julkisen hallinnon organisaatioille työkaluja lainsäädännön koulutusvaatimusten täyttämiseen.

Digiturvallisuuden koulutusratkaisu (projekti 3)

- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- **Keskeiset tuotokset 2019**
- Erityistä projektissa

Koulutusympäristö

- Ratkaisujen ja hyvien käytänteiden tutkiminen (yhteenveto)
- Suunnitelma koulutusmoduuleista ja -kokonaisuudesta
- Ensimmäinen digiturvan koulutussisällön toteutus kesään mennessä, muita koulutuksia loppuvuoden aikana
- Koulutusympäristön jalkauttaminen ja viestintä

Digiturvasovellus

- Digiturvasovelluksen vaatimusmäärittely
- Toteutussuunnitelma
- Sovelluksen beta-version toteutus (vuorovaikutteinen koulutusympäristön kanssa) ja julkaisu
- Digiturvasovelluksen jalkauttaminen ja viestintä

Digiturvallisuuden koulutusratkaisu (projekti 3)

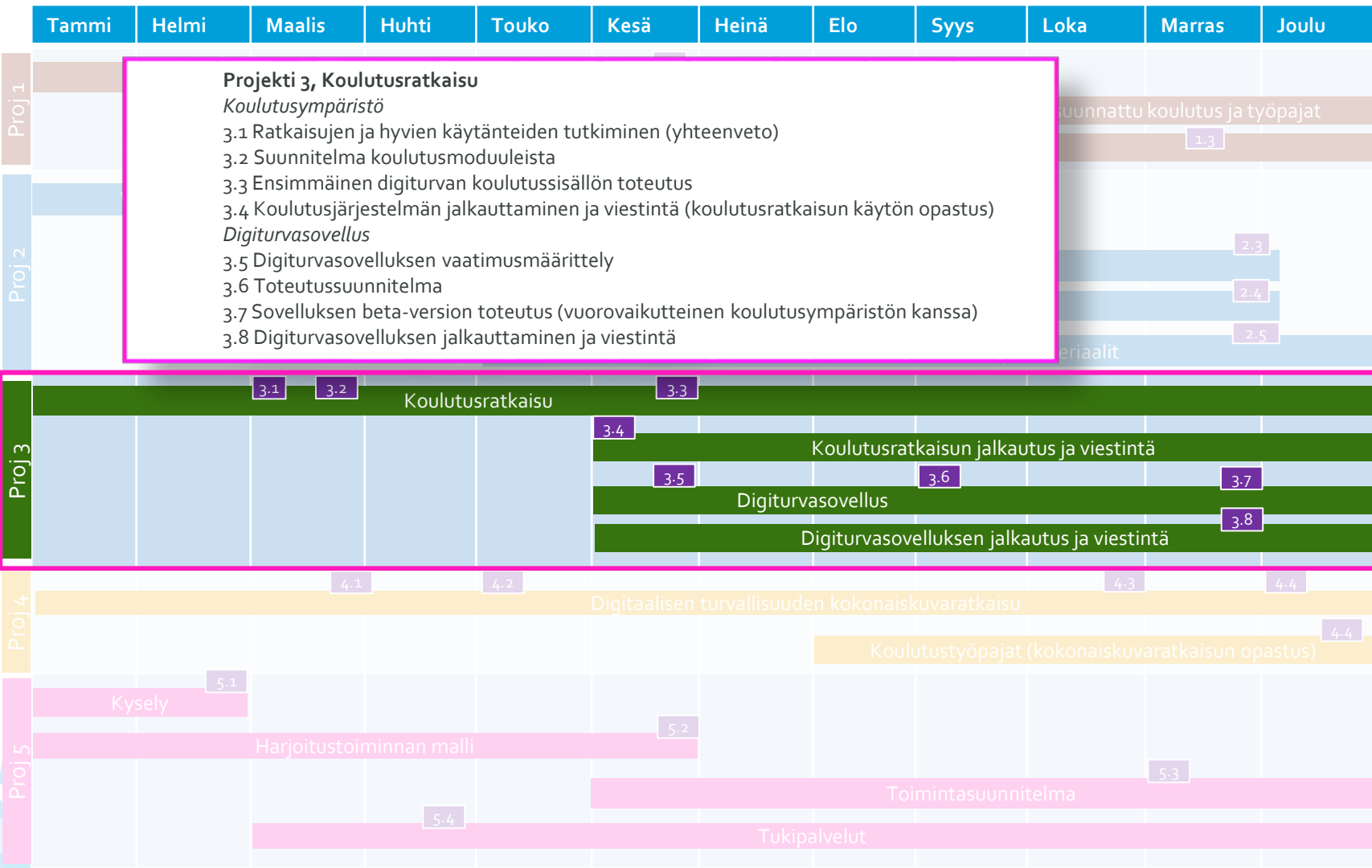
- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- **Eriyistä projektissa**

Synkronisoidaan mahdollisesti digiturvallisuuden kokonaiskuvajärjestelmän kanssa.

Osa sisällöstä sovitetaan ja tarjotaan myös kansalaisille.

Projekti 3, Koulutusratkaisu
Koulutusympäristö
 3.1 Ratkaisujen ja hyvien käytänteiden tutkiminen (yhteenvedo)
 3.2 Suunnitelma koulutusmoduuleista
 3.3 Ensimmäinen digiturvan koulutussisällön toteutus
 3.4 Koulutusjärjestelmän jalkauttaminen ja viestintä (koulutusratkaisun käytön opastus)
Digiturvasovellus
 3.5 Digiturvasovelluksen vaatimusmäärittely
 3.6 Toteutussuunnitelma
 3.7 Sovelluksen beta-version toteutus (vuorovaikutteinen koulutusympäristön kanssa)
 3.8 Digiturvasovelluksen jalkauttaminen ja viestintä

Luonnos

n.n
 Toteutus tai tuotos juoksevalla numerolla. Ensimmäinen numero viittaa projektiin. Kustakin löytyy tarkempi kuvaus.

Digitaalisen turvallisuuden kokonaiskuva (projekti 4)

- **Tehtävät ja tavoitteet**
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Projektin tarkoituksena on kehittää toimintamallit ja välineet, joilla julkisesta hallinnosta saadaan parempi ja ajantasaisempi kuva digitaalisen turvallisuuden tilasta.

Digitaalisen turvallisuuden kokonaiskuva (projekti 4)

- Tehtävät ja tavoitteet
- **Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?**
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Kokonaiskuvan avulla saadaan ajankohtainen tilannekuva, joka mahdollistaa myös paremman tulevaisuuden ennustamisen sekä puuttumisen sellaisiin kohteisiin ja tilanteisiin, jotka tuntuvat aiheuttavan ongelmia digitaalisen turvallisuuden osa-alueissa julkisen hallinnon organisaatioissa.

Digitaalisen turvallisuuden kokonaiskuva (projekti 4)

- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- **Keskeiset tuotokset 2019** →
- Erityistä projektissa

Ratkaisujen ja hyvien käytänteiden tutkiminen (yhteenveto)

Vaatimusmäärittely

Pilotti-/demoratkaisun suunnittelu

Pilotti tai demo

Digitaalisen turvallisuuden kokonaiskuva (projekti 4)

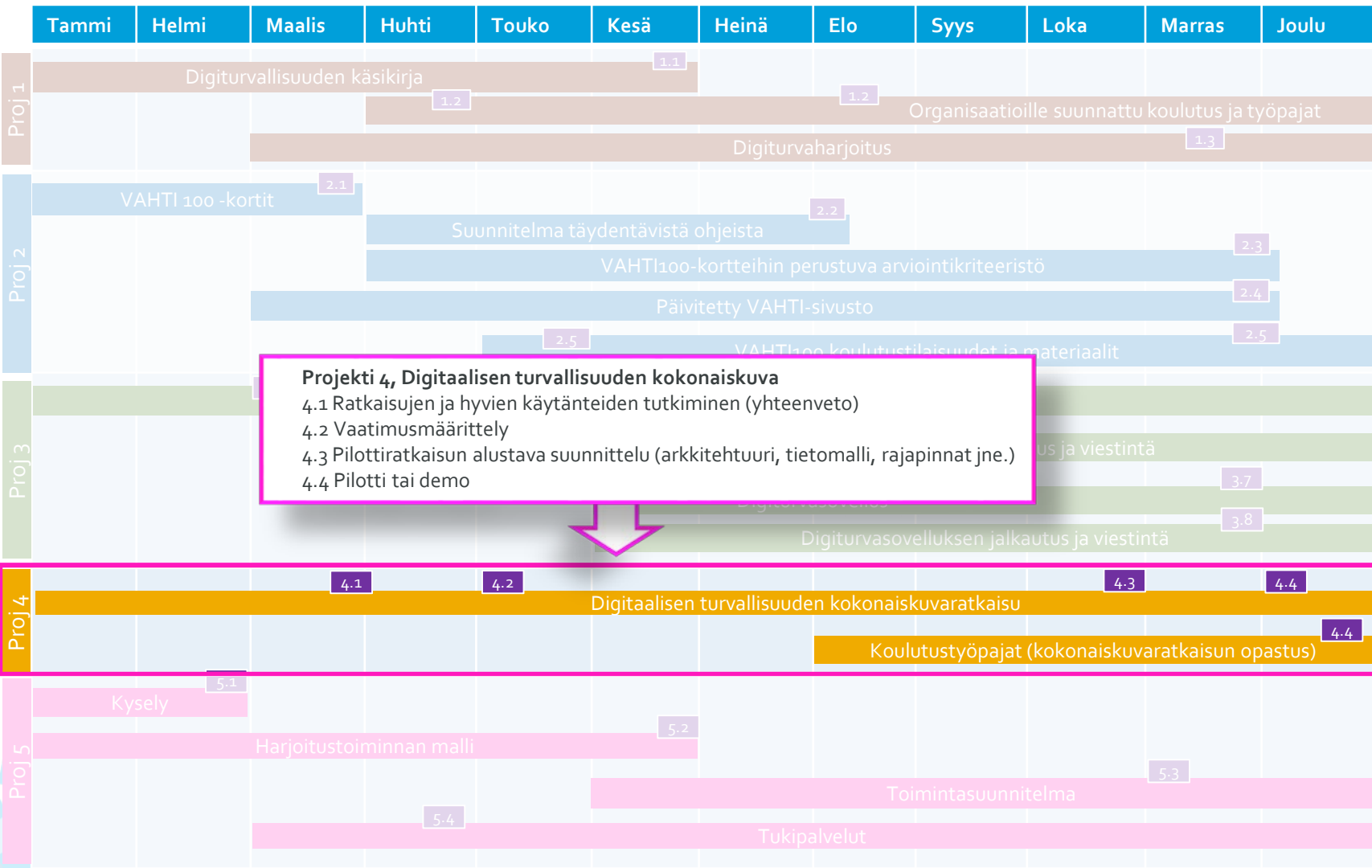
- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- **Erityistä projektissa**

Projektissa kehitettävä ratkaisu pyritään saamaan mahdollisimman yhteensopivaksi kokonaisturvallisuuden ratkaisujen kanssa.

Projektissa informaatioarkkitehtuuri on keskeisessä roolissa.

Projekti 4, Digitaalisen turvallisuuden kokonaiskuva
 4.1 Ratkaisujen ja hyvien käytänteiden tutkiminen (yhteenveto)
 4.2 Vaatimusmäärittely
 4.3 Pilottiratkaisun alustava suunnittelu (arkkitehtuuri, tietomalli, rajapinnat jne.)
 4.4 Pilotti tai demo

n.n
Toteutus tai tuotos juoksevilla numerolla. Ensimmäinen numero viittaa projektiin. Kustakin löytyy tarkempi kuvaus.

Digitaalisen turvallisuuden harjoitustoiminnan kehittäminen (projekti 5)

- **Tehtävät ja tavoitteet**
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Selvittää julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden harjoitustoiminnan nykytila.

Luoda digitaalisen turvallisuuden harjoitustoiminnan malli julkishallintoon.

Laatia toimintasuunnitelma vuosille 2019 - 2021.

Tarvittavien tukipalveluiden kilpailuttaminen ja tuotteistaminen palveluksi.

Digitaalisen turvallisuuden harjoitustoiminnan kehittäminen (projekti 5)

- Tehtävät ja tavoitteet
- **Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?** →
- Keskeiset tuotokset 2019
- Erityistä projektissa

Harjoitusten avulla julkisen hallinnon organisaatiot pystyvät kehittämään omaa digitaalista turvallisuutta, toiminnan jatkuvuutta ja varautumista erilaisiin häiriötilanteisiin.

Harjoittelu toteuttaa myös julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kehittämisohjelman tavoitteita.

Digitaalisen turvallisuuden harjoitustoiminnan kehittäminen (projekti 5)

- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- **Keskeiset tuotokset 2019**
- Erityistä projektissa

Suunnitellut tuotokset vuodelle 2019.

- Kysely harjoitustoiminnan nykytilasta ja tarpeista julkiseen hallintoon
- Harjoitustoiminnan malli
- Harjoitustoiminnan toimintasuunnitelma
- Tukipalveluiden tuotteistaminen

Digitaalisen turvallisuuden harjoitustoiminnan kehittäminen (projekti 5)

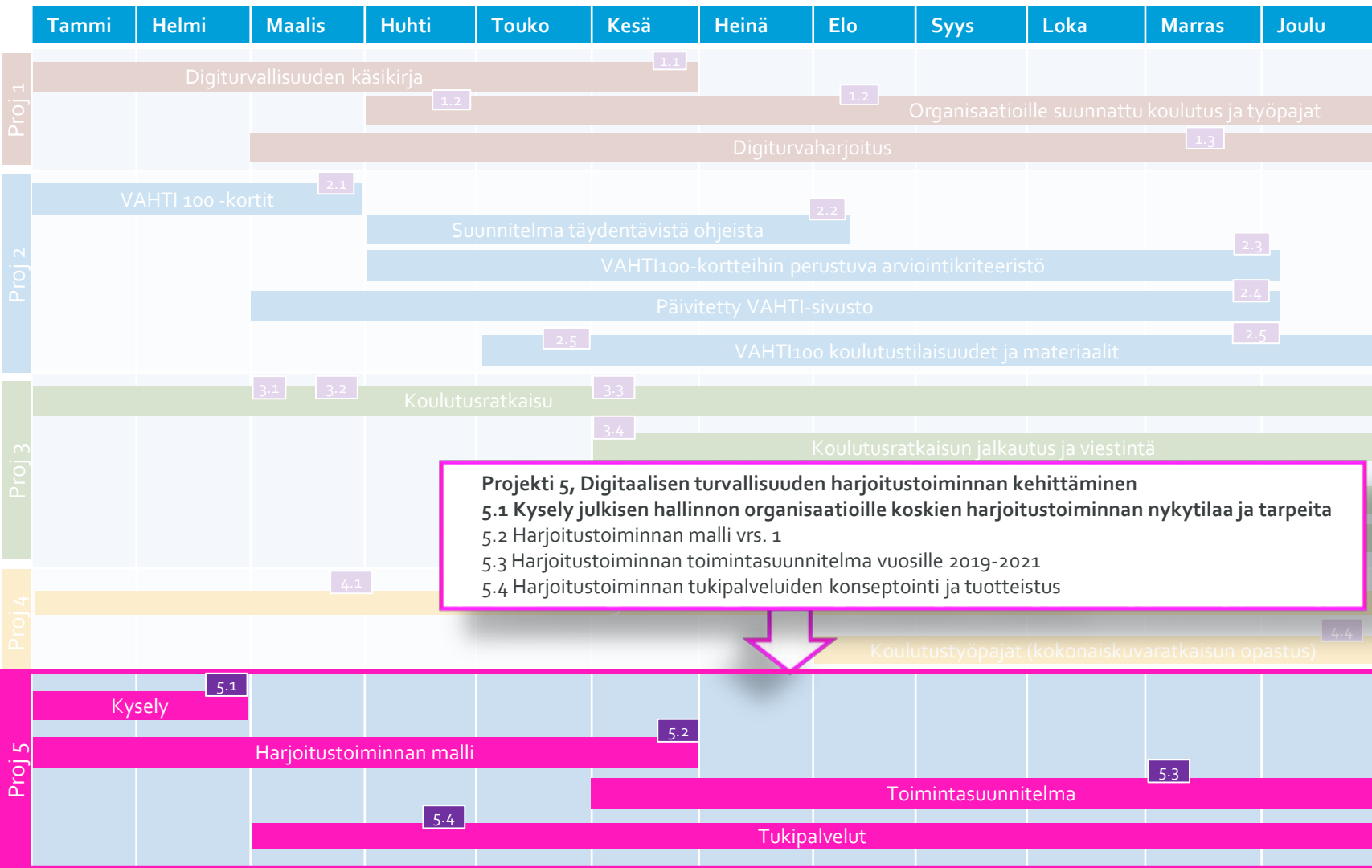
- Tehtävät ja tavoitteet
- Miten projekti parantaa digitaalista turvallisuutta?
- Keskeiset tuotokset 2019
- **Erityistä projektissa**

Projekti tekee yhteistyötä mm. Huoltovarmuuskeskuksen ja Kyberturvallisuuskeskuksen kanssa.

Organisaatioiden raportointi harjoitustoiminnasta toteutetaan osana projektin 4 kyselyä.

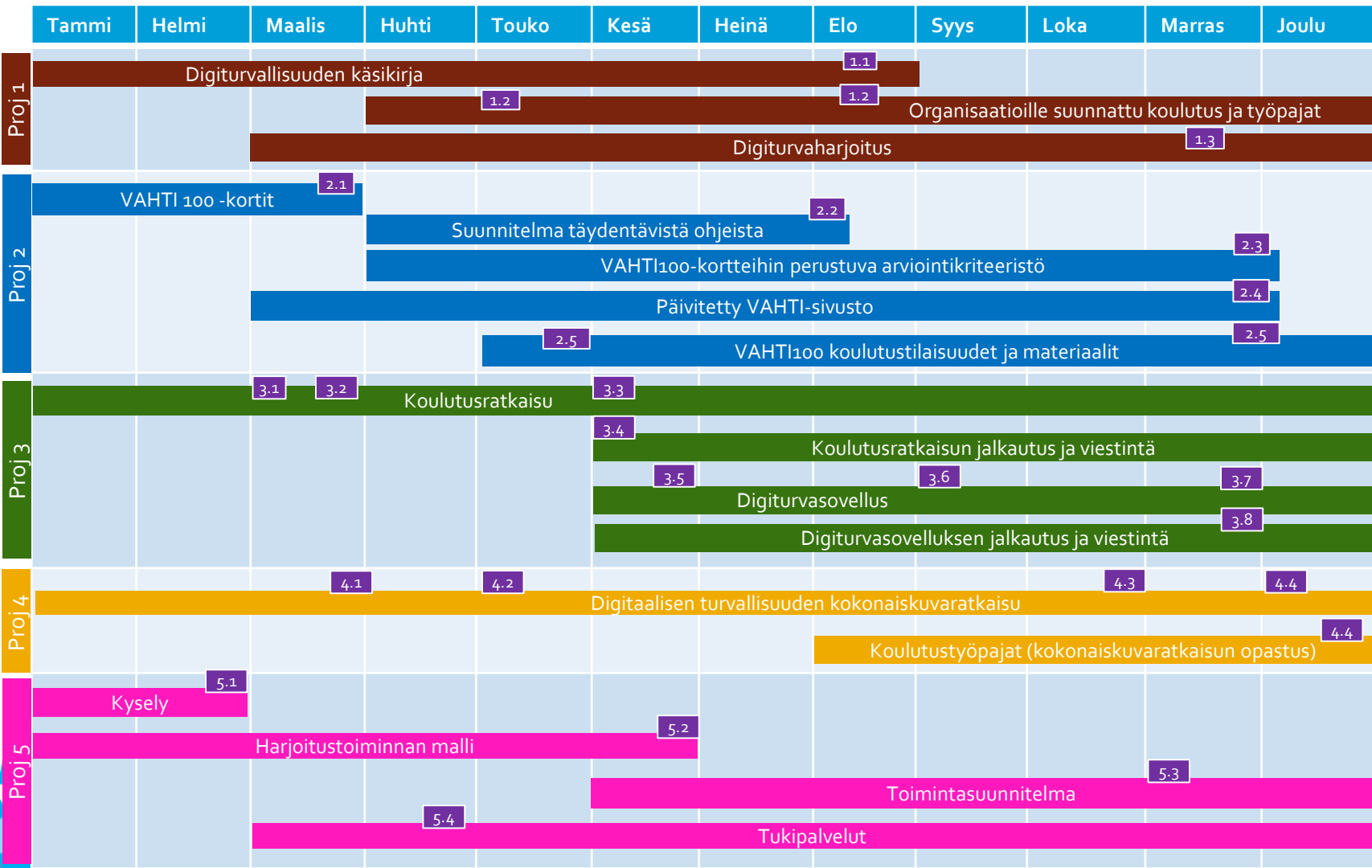
Projekti osallistuu KYHA19 valtionhallinto ja KYHA19 turvallisuusverkkotoimijat harjoitusten suunnitteluun ja koordinointiin.

Projekti 5, Digitaalisen turvallisuuden harjoitustoiminnan kehittäminen
 5.1 Kysely julkisen hallinnon organisaatioille koskien harjoitustoiminnan nykytilaa ja tarpeita
 5.2 Harjoitustoiminnan malli vrs. 1
 5.3 Harjoitustoiminnan toimintasuunnitelma vuosille 2019-2021
 5.4 Harjoitustoiminnan tukipalveluiden konseptointi ja tuotteistus

n.n

Toteutus tai tuotos juoksevilla numerolla. Ensimmäinen numero viittaa projektiin. Kustakin löytyy tarkempi kuvaus.

JUDO
Road map
2019

Luonnos

n.n

Toteutus tai tuotos juoksevalla numerolla. Ensimmäinen numero viittaa projektiin. Kustakin löytyy tarkempi kuvaus.

Väestörekisterikeskus